

ANKOM

2010 -09- 30

Dnr ..... 1.1.-454 / 2010  
Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

2010-09-30

Skrivelse

**Skrivelse om i situationen inom Utredningsenheten för vuxna**

I en skrivelse (se bilaga) till nämnden daterad 2010-09-21 redogör elva socialsekreterare för situationen på utredningsenheten för vuxna. I skrivelsen beskrivs bland annat hur budgethållning går före både behov och socialtjänstlagen samt hur behandlingar avbryts i förtid för klienterna.

Förvaltningen har till nämnden muntligen redovisat att skrivelsen är känslös och att den bygger på dålig kommunikation inom förvaltning mellan ledning och medarbetare.

Socialsekreterarnas skrivelse tar dock upp så allvarliga frågor att vi önskar en skriftlig redogörelse för förvaltningens uppfattning om de synpunkter och fallbeskrivningar som framförs i skrivelsen. Det bör framgå i svaret hur nämnden i nuvarande prekära budgetläge uppfyller socialtjänstlagens intentioner samt hur förvaltningen agerar så att den hotbild och de incidenter som beskrivs inte hotar personalens trygghet och åsidosätter arbetsmiljölagen. Därutöver önskas en beskrivning av hur förvaltningen arbetar med arbetsledning, information och dialog med berörd personal på utredningsenheten.

*Rosa Lundmark*

Rosa Lundmark (v)

*Magnus Dannqvist*

Magnus Dannqvist (s)

*Jonas Eklund*

Jonas Eklund (mp)

## **Skrivelse till nämnden gällande rådande situation inom Utredningsenheten för vuxna**

Denna skrivelse syftar till att lyfta upp konsekvenser av rådande budgetunderskott, framförallt när det gäller våra klienter men också för vår arbetsmiljö och profession som socialsekreterare.

Utredningsenhetens arbete har alltid präglats av en ekonomisk medvetenhet. Valen av insats har gjorts utifrån det billigaste alternativet men som ändå tillgodoser klientens behov. Dessa val har gjorts i samförstånd med klienten. Beskedet av det stora budgetunderskott för vår enhet har lett till att arbetsmetoder radikalt har förändrats.

Varje beslut om insats föregås av omfattande diskussion där budget styr bedömningen av insats snarare än klientens behov av vård och behandling som man kommit fram till under utredning och bedömning. I egenskap av socialsekreterare ifrågasätts vår professionalitet och kompetens när ekonomin styr vårt arbete. Under ärendedragning ställs klientgrupper samt enskilda klienternas behov mot varandra med motiveringen att pengarna inte räcker till alla behovande. T.ex. kan en klient som ej tillhör en prioriterad grupp (man 60 år med alkoholmissbruk) inte förvänta sig få samma kvalitet av insats som klienter som anses prioriterade (unga, föräldrar och i vissa fall även klienter med komplexa vårdbehov). Här frågar vi oss hur detta går ihop med den etiska grundsynen om alla människors lika värde samt socialtjänstlagens intentioner och mål.

**Enligt SoL 1 kap. 1 § skall samhällets socialtjänst på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet,**

**- jämlikhet i levnadsvillkor,**

**- aktiva deltagande i samhällslivet.**

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

**Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.**

**Enligt SoL 5 kap 9 § skall Socialnämnden aktivt sörja för att den enskilde missbrukaren får den hjälp och vård som han eller hon behöver för att komma ifrån missbruket. Nämnden skall i samförstånd med den enskilde planera hjälpen och vården och noga bevaka att planen fullföljs.** Det framgår alltså inte av SoL att ekonomin skall avgöra valet av vård och behandling. Av stadsdelens riktlinjer framkommer också att klientens behov ska styra val av vård och behandling som skall vara av god kvalitet till lägsta pris. Enligt vår uppfattning innebär alltså detta att kostnadsminskningen inte får lov att ske på bekostnad av kvalitet och kvantitet (vårdtiden) av vård och behandlingsinsats.

Beskedet om budgetunderskottet har även lett till att planeringar om behandlingsinsatser som redan utlovats klienter ändrats. Exempelvis har klient som väntar på att komma till behandlingshem p.g.a. brist på plats fått veta att planeringen har ändrats. I stället erbjuds det öppenvård och boende. Dessa ändringar görs mer eller mindre konsekvent oavsett vare sig tidigare behandlingsplanering eller om klienten behöver dygnet runt vård utifrån sitt missbruksmönster, anmälningar enligt LVM från läkare, anhörig, m.m. Ett ytterligare exempel är en klient som utifrån utredning bedöms vara i behov av heldygnsvård och behandling. Av utredningen framgår tydligt att klienten i nuläget bedöms ej klara av öppenvård. Klienten godkänner och påbörjar behandlingen och skall ta del av behandlingsprogrammet som pågår under 8 veckor och eftervård därefter. Efter besked om budgetunderskott avslutar man behandlingen för klienten efter en månad med motivering att öppenvård lika väl kan tillgodose klientens behov.

Ett ytterligare exempel är synen på återfall. Utifrån tidigare erfarenhet av vårt arbete och även evidensbaserade metoder ingår återfall som en del i behandlingsprocessen. Till skillnad från tidigare, anses återfall numer som ett tillräckligt skäl för att avsluta behandlingen med hänvisning till att klientens motivation sviktar.

Det är en alldeles felaktig uppfattning att stadsdelen sparar pengar på att neka klienten vård och behandling som utgår ifrån klientens verkliga behov. Det är ett kortsiktigt tänkande som i längden resulterar i större kostnader i form av flera och dyra placeringar, t.ex. LVM. Detta är ett cyniskt sätt att utsätta våra klienter för onödigt lidande samtidigt som stadsdelen har ett budgetöverskott. Tidigare år har stadsdelens överskott skickats tillbaka till Stadshuset. Sänder inte detta felaktiga signaler om medborgarnas behov inom vår stadsdel?

Konsekvenserna av förändringar och nedskärningar i vården kan medföra att risken för hot och våld ökar. T. ex fick en anställd som vid ett besök meddelade klient att tidigare behandlingsplanering inte längre är aktuell, en kaffekopp kastad mot väggen bredvid sig och klienten rusade ut och hotade med att ta livet av sig. Detta är ett allvarligt tillbud, ett allvarligt arbetsmiljöproblem och en tydlig signal på att gränsen för nedskärningar av vår budget nu är nådd. En bidragande orsak till rådande budgetunderskott är att IoF inte kompenseras för inflation och löneökningar under minst två mandatperioder.

Vi skulle gärna närvara vid nämndsammanträdet men det sammanfaller olyckligtvis med enhetens planeringsdagar. Vi förväntar oss besked om hur nämnden framöver vill att verksamheten ska bedrivas.

Kopia på denna skrivelse har även lämnats till fackliga företrädare.

Stockholm 2010-09-21

**Socialsekreterarna vid utredningsenheten för vuxna missbrukare**

Laila Ericson

Ilda Xibri

Maria Köthnig

Jorge Glauser

Marianne Almberg

Kent Andersson

Elisabet Engvall

Lena Enström

Linda Månsson

Ingrid Tranberg

Irma Asplund